

Ключевые слова: деловая игра; игровое моделирование; инновационная деятельность; инновационная педагогическая технология; интерактивные технологии; проектное обучение; эвристические технологии.

L. Kozak

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN PREPARATION OF FUTURE TEACHERS OF PRESCHOOL PEDAGOGICS AND PSYCHOLOGY TO INNOVATIVE PROFESSIONAL ACTIVITY

In an offer article essence of innovative technologies of studies and feature of their application is exposed in preparation of future teachers of preschool pedagogics and psychology; it is well-proven that preparation of future teachers of preschool pedagogics and psychology to innovative professional activity acquires efficiency, if magistrants is open for studies and actively become familiar with to the relationships and collaboration with other participants of educational process, get possibility for the analysis of the activity and realization of own potential, can practically prepare to that with what it will be them to clash in the near time in professional activity, it is set that these requirements stick to, if in preparation of future teachers be used innovative technology studies, that based on creative work, dialogue, co-operation and collaboration all subject studies. Therefore future teachers need purposefully and insistingly to seize innovative technologies of studies, as exactly they assist the increase of motivation to innovative activity, development of the innovative thinking, form the system of professional competenses, create pre-conditions for a willingness to inculcate in the real practice innovative abilities and skills are mastered.

Keywords: business game; heuristic technologies; innovative activity; innovative pedagogical technology; interactive technologies; playing design; project studies.

Рецензенти

Побірченко Н. А. – д. психол. н., проф.,
Мачинська Н. І. – д. пед. н., доц.

Стаття надійшла до редакції 13.10.2014

УДК 76+75+64/378:004

Г. В. Брюханова

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТУ ДИЗАЙНЕРІВ ДРУКОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Для успішної діяльності у галузі поліграфії випускник вищого учбового закладу повинен мати у своєму освітньому багажі, окрім базового пакету освіти кожного фахівця художнього або дизайнерського профілю, специфічні знання та навички, необхідні для спеціалізації «Дизайн друкованої продукції».

Навчання у галузі дизайну не може існувати без включення комп'ютерної складової. Шляхом підвищення ефективності навчального процесу може стати електронний навчальний курс системи MOODLE.

Ключові слова: електронний підручник; інформаційні технології; комп'ютерні дизайн-технології; мистецька освіта; поліграфічне обладнання; професійна підготовка фахівців; художньо-проектна діяльність; MOODLE.

Постановка проблеми. На сьогодні головним завданням національної системи освіти є підвищення її якості, особливо у вищих ланках, необхідність зробити освіту більш глибокою та ґрунтовною, наближаючись до міжнародних освітніх стандартів. Це потребує підготовки відповідних високопрофесійних кадрів, технічного забезпечення, розробки дієвих методик у галузі теорії та практики фахового навчання, впровадження інформаційних технологій, і, напевне, додаткових інвестицій, що забезпечили б якнайшвидше вирішення цих задач.

Мета роботи: розглянути методи впровадження інформаційних технологій у освіту дизайнерів друкованої продукції в умовах росту інформаційного суспільства та необхідні умови для практичного засвоєння знань, одержаних сту-

дентом у процесі навчання, під час проходження виробничої практики.

Аналіз актуальних досліджень. Закон України «Про національну програму інформатизації», прийнятий у 1998 році, зі змінами та доповненнями 2001 та 2002 років, та Концепція Програми інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів, комп'ютеризації сільської школи, розроблена авторським колективом під керівництвом В. Огнев'юка, відіграли значну роль у вивченні проблеми інформатизації освіти та визначення напрямку її розвитку.

Значний вклад у просування дослідницького пошуку у галузі розробки педагогічних методик привнесено роботами Н. Беявіної, М. Дергач, О. Чайковської та ін.

У роботах Л. Білоусової, І. Василевського, Б. Гершунського, Л. Гур'євої, А. Єршова, М. Жалдака, Л. Зайнутдінової, І. Зверева, Ч. Куписевича, Є. Машбиця, Д. Матроса, І. Підласого, Є. Полата, М. Патланжонглу, С. Ракова, Н. Розенберга, О. Філатова, С. Христочевського та ін. досліджуються окремі аспекти інформатизації навчання.

За період інформатизації освіти було здійснено досить багато розробок комп'ютерних дидактичних засобів. Можливо, найбільш вагомою є розробка електронних підручників. Практичний досвід, накопичений у процесі їх використання, дозволяє бачити, що для створення якісних електронних підручників необхідне проведення розгорнутих досліджень, що показують праці Ю. Баранової, О. Башмакова, В. Іванова, Є. Перевалової, О. Тищенко, Д. Матроса, С. Христочевського, О. Чадіна, Л. Зайнутдінової (Баранова Ю. Ю., Перевалова Е. А., Тюрина Е. А., Чадин А. А., 2000).

Деякі аспекти застосування інформаційних технологій в освіту дизайнерів. Процес формування сучасного дизайнера-поліграфіста – викладання дизайнерських дисциплін і проходження навчально-виробничої практики дозволяють побачити, що основу якісної підготовки фахівців складає сукупність засвоєння теоретичних знань та практичних навичок, таких як:

- знання сучасних поліграфічних машин, складального і формувального устаткування, палітурно-брошурувального устаткування, устаткування для виготовлення тари та пакування, уявлення про автоматизацію технологічних процесів поліграфічного виробництва. Наприклад, на поліграфічному підприємстві, крім друкарської техніки, є ще флексографські рулонні машини, ниткошвейні та дротешвейні поліграфічні машини, фальцювальні машини, позолотні преси, ламінатори та устаткування для виготовлення гофрокартонної тари;
- знання сучасних поліграфічних процесів, необхідних для проведення повного циклу створення готової поліграфічної продукції, від візуалізації образу, початкового начерку, до вибору паперу для тиражу та видів і способів друку; наприклад, післядрукарські процеси для газетної продукції включають операції транспортування, формування пачок готової продукції, підрахунок і пакування віддрукованих накладів, адресації і доставлення до замовника;
- орієнтування у різноманітних видах фарб, покриттів, лаків для потреб поліграфії;
- ґрунтовні знання щодо видів матеріалів для друку, способів підготовки макетів для кожного з них з метою одержання найкращого результату;
- поняття про види та способи захисту поліграфічної продукції від підробок (наприклад: етикетки, пакування, дипломи, сертифікати тощо);
- вільне володіння пакетами створення та редагування графіки, зокрема уміння проводити процеси трешпінгу, кольороподілу, перевіряти макет на вміст помилок, недопустимих у офсетному друці.

Бездоганна підготовка фахівців з дизайну неможлива без глибокого занурення в область комп'ютерних технологій. В наш час жоден процес на виробництві не обходиться без комп'ютерної складової, те ж можна сказати і про навчання, особливо у галузі розробки та створення поліграфічної продукції.

Дуже важливо проводити виробничу практику на третьому-четвертому курсах бакалаврату на багатогалузевих, добре оснащених обладнанням і сучасними технологіями, з потужним промислово-технічним потенціалом, поліграфічних комплексах, що мають завершений цикл технологій з випуску газет, журналів, пакування, етикеток, листівок та іншої друкованої продукції.

У процесі виробничої практики студент бачить наочно процес друку поліграфічної продукції на багато-фарбових машинах, знайомиться з процесом приладнання приладжування, бачить на практиці, для чого створюються в макеті мітки обрізки, суміщення та кольорові шкали. Спостерігаючи роботу друкаря, студент краще засвоює дещо абстрактний для нього при теоретичному вивченні лекційний матеріал.

Повне проникнення у тонкощі професії дизайнера друкованої продукції, її глибин неможливе без звернення до комп'ютерних засобів навчання.

Важливі та всеосяжні зміни відбулись у галузі підготовки фахівців з дизайнерських спеціальностей за час від початку розвитку та становлення української системи освіти, і торкнулися вони як методики навчання, так і її технічного забезпечення, що пов'язане, перш за все, із необхідністю впровадження інформаційних комп'ютерних технологій в освіту дизайнерів в умовах росту інформаційного суспільства

Мова йде не тільки про програмне забезпечення, необхідне для створення та редагування поліграфічної продукції, хоча і ця проблема ще повністю не вирішена у багатьох вищих навчальних закладах.

Багато питань потребують уваги при організації навчального процесу для якісної підготовки фахівців-дизайнерів, і створення та використання електронних навчальних курсів (ЕНК) мають допомогти у їх вирішенні: повне охоплення всіх складових навчального курсу дисципліни – теоретичний матеріал, практичні роботи, матеріал для виконання самостійних завдань, а також надання студентам можливостей використання ЕНК у вільному часовому режимі, в залежності від своїх потреб. Крім того, викладач звільняється від необхідності підраховування балів і, таким чином, виключена навіть випадкова неточність чи необ'єктивність – система так налаштована, що підрахунок балів та оцінювання відбувається автоматично.

Електронні навчальні курси (ЕНК) стануть у нагоді на всіх етапах освоєння предмету, особливо при виконанні позааудиторної самостійної роботи.

ЕНК дозволяє студентові у будь-який час, користуючись вільним доступом, одержувати та вивчати теоретичний матеріал – для цього в електронному підручнику передбачено спеціальні механізми, наприклад, лекція ділиться на короткі тематичні розділи, кожний з яких закінчується одним або кількома питаннями, і поки студент не дасть правильну відповідь на них, система буде повертати його до повторного штудіювання попереднього розділу лекції. Якщо відповідь вірна, відкривається наступний тематичний розділ. Електронний навчальний курс охоплює всю навчальну програму з дисципліни, тож обов'язково включає зразки практичних, індивідуальних, самостійних завдань та методичні рекомендації до їх виконання.

Розглянемо подання практичного завдання на прикладі ЕНК «Комп'ютерні дизайн-технології» для третього курсу бакалаврату напряму підготовки «Дизайн», спеціалізації «Дизайн друкованої продукції», розробник Г. Брюханова.

До цього завдання в ЕНК є додаткові матеріали у вигляді відео-фільмів, записаних викладачем, де демонструються основні етапи роботи над завданням, та у вигляді зовнішніх посилань на ролики у інтернет-сервісі «Youtube», де містяться відеоуроки схожої тематики.

Таким чином оформлюються всі практичні, індивідуальні та самостійні завдання в ЕНК. Для самостійних завдань у додаткових матеріалах наво-

дяться посилання на теоретичний матеріал

Користуючись тією ж системою MOODLE, студент може відправляти виконані завдання на перевірку, проходити тестові завдання, користуватись глосарієм дисципліни, а також переглядати додаткові матеріали.

Навчальний процес організовано таким чином, що великий процент навчального матеріалу відводиться на самостійне опрацювання з використанням електронного навчального курсу «Комп'ютерні дизайн-технології», новітніх інформаційних технологій під час самостійної навчальної діяльності студентів.

З метою стимулювання інтересу до навчання і підвищення мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності, мобілізуючи інтелект і творчі здібності студентів, при складанні завдань вносяться елементи пізнавальної новизни, створюються ситуації зацікавленості, цікаві аналогії, суперечності тощо.

По закінченні кожної теми з метою перевірки рівня засвоєння знань розміщуються питання і тестові завдання для самоперевірки. Підсумковий контроль з курсу «Комп'ютерні дизайн-технології» проводиться за допомогою електронних тестових завдань з автоматичним підрахунком балів та оцінюванням.

В ЕНК використовуються звукові та відео матеріали, є доступ до ресурсів відповідних ка-

Практична робота №5

Adobe Illustrator: Робота з фігурами. Створення поздоровчої листівки.

Практична робота – 4 год.

Мета:

Вивчення роботи інструментів програми для виділення, корекції. Знайомство з змішуванням шарів.

Завдання:

Виконати поздоровчу листівку.

План виконання практичної роботи.

I етап – 2 год.

Розгляд прикладів робіт.

Розробка ескізу листівки.

II етап – 2 год.

Виконання роботи на комп'ютері

Аналіз кольорів оригіналу.

Завершення роботи, підготовка до друку.

Матеріали для виконання завдань за темою:

комп'ютер, програмне забезпечення для обробки зображень (Adobe Illustrator).

Рекомендована література: 1, 2, 4, 9

Критерії оцінювання роботи:

Використання інструментів -	4 бали
Композиція -	5 бали
Робота з кольором -	5 бали
Технічні навички володіння програмою -	3 бали
Вчасне виконання роботи -	3 бали

Приклади робіт

Рис. 1 «Приклад практичного завдання»

федр, університетського репозиторію, електронних бібліотечних фондів.

При організації роботи з електронним підручником є можливість використовувати декілька принципів організації роботи:

- навчання, при якому перевірка не є обов'язковою;
- навчання, при якому наприкінці кожного параграфу чи певного розділу студенту надається можливість перевірити ступінь засвоєння ним матеріалу даного розділу, відповідаючи на пропонувані запитання і вирішуючи тренувальні завдання;
- перевірка ступеня засвоєння матеріалу певного закінченого розділу, підсумковий контроль знань, виконаний за допомогою тестів, з автоматичним підрахунком балів і виставленням оцінок.

Використання гіпертекстової технології дає можливість врахувати основні вимоги до електронного курсу дисципліни: структурованість змісту, зручність у користуванні, високий ступінь наочності викладеного матеріалу.

Висновки. Використання сучасних інформаційних технологій у мистецькій, зокрема у дизайнерській освіті потребує розвитку та зміцнення теоретико-методичного підґрунтя, впровадження нових ідей, розробки нових педагогічних підходів.

Навчальний процес сучасного ВНЗ, враховуючи вимоги сучасності до системи освіти, має бути так організований, щоб на протязі навчального терміну студент отримав не тільки необхідну для професійної діяльності суму знань і умінь, але і уміння орієнтуватися у сучасному морі інформації, у наукових досягненнях, пов'язаних із своєю спеціальністю і суміжними із нею галузями знань, навички, що дозволять йому постійно розвиватися, підвищувати свій рівень у майбутній фаховій діяльності.

При цьому існує та розвивається тенденція до розширення інформаційно-комунікаційної складової простору освіти, центральним, системоутворюючим елементом якого є електронний підручник. Такий підручник можна визначити як систему диференційованих знань з пошуку, аналізу та узагальнення навчальної інформації (Падалка Г., 2008).

Література

1. **Баранова Ю. Ю., Перевалова Е. А., Тюрина Е. А., Чадин А. А.** Методика использования электронных учебников в образовательном процессе // Информатика и образование. 2000 – № 8.
2. **Башмаков А. И., Башмаков И. А.** Разработка компьютерных учебников и обучающих систем. – М.: Информационно-издательский дом «Филинь», 2003. – 616с.
3. **Буряк В. К.** Умови та засоби самоосвіти студентів / В. К. Буряк // Вища школа. – 2002. – № 6. – С. 18–29.
4. **Виштак О.В.** Критерии создания электронных учебных материалов // Педагогика. – 2003. – № 8. С. 67-73.
5. **Герман Н.** Адаптація форм організації самостійної роботи студентів до сучасних технологій навчання / Наталія Герман, Наталія Тягунова // Вища школа. – 2001. – № 4 – 5. – С. 48–55
6. **Зайнутдинова Л. Х.** Создание и применение электронных учебников (на примере общетехнических дисциплин). – Астрахань: Изд-во ЦНТЭП, 1999. – 363 с.
7. **Иванов В. Л.** Структура электронного учебника // Информатика и образование. – 2001 – № 6.
8. **Малихін О. В.** Організації самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: теоретико-методологічний аспект: монографія / Олександр Володимирович Малихін. – Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. – 307 с.
9. **Падалка Г. М.** Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін / Г. М. Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
10. **Тыщенко О. Б.** Новое средство компьютерного обучения – электронный учебник // Компьютеры в учебном процессе. – 1999. – № 10. – С. 89-92.
11. **Христочевский С. А.** Электронный учебник – текущее состояние // Компьютерные инструменты в образовании. – 2001 – № 6.
12. **Шертаев Н. В.** Электронный учебник как основа учебно-методического комплекса. – Материалы конференции «ИТО-2002». – М., 2002.
13. **Ястребов М. І., Полях О. О.** Електронний підручник – компонент сучасного освітнього середовища // Вісник Національного технічного університету України «КПІ» Серія – Радіотехніка. Радіоапаратобудування. – 2010. – № 40. – С. 161-164.

Reference

1. **Baranova, Yu., Perevalova, E., Tyuryna, E., Chadya, A.** (2000) Technique of using electronic textbooks in the educational process. Education and Informatics. № 8 (in Russian).
2. **Bashmakov, A., Bashmakov, Y.** (2003) Development of computer textbooks and training systems. M.: Information Publishing House «Fylyn», 616 p. (in Russian).
3. **Buryak, V.** (2002) Terms and tools of self-education students. Vyshcha shkola. № 6, P. 18–29 (in Ukrainian).
4. **Vyshtak, O.** (2003) Criteries of creating e-learning materials. Pedagogy. № 8, P. 67-73 (in Russian).
5. **Herman, N., Tyahunova N.** (2001) Adapting forms of independent work students for advanced learning technologies. Vyshcha shkola. № 4–5, P. 48–55 (in Ukrainian).

6. **Zaynutdynova, L.** (1999) Creation and use of electronic textbooks (for example, technical disciplines). Astrakhan': TsNTЭP, 363 p. (in Russian).
7. **Yvanov, V.** (2001) The structure of the electronic textbook. Education and Informatics. № 6 (in Russian).
8. **Malykhin, O.** (2009) Of independent learning activities of students of higher educational institutions: Theoretical aspects: monograph. Kryvyy Rih : Vydavnychyy dim, 307 p. (in Ukrainian).
9. **Padalka, H.** (2008) Pedagogy art. Theory and methods of teaching artistic disciplines. K: Osvita Ukrainy, 274 p. (in Ukrainian).
10. **Tyshchenko, O.** (1999) New computer-based training tool – electronic textbook. Computers in educational process. № 10, P. 89-92 (in Russian).
11. **Khrystochevsky, S.** (2001) Electronic textbook – the current status. Computer tools in education. № 6 (in Russian).
12. **Sherpaev, N.** (2002) Electronic textbook as the basis of educational and methodical complex. Proceedings of the Conference «ITO-2002». M. (in Russian).
13. **Yastrebov, M., Polyakh, O.** (2010) Electronic textbook – a component of modern educational environment. Proceedings of the National Technical University of Ukraine «KPI» Series – Radio. Radioaparatobuduvannya. № 40, P. 161-164 (in Ukrainian).

Г. В. Брюханова

ВНЕДРЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОБРАЗОВАНИИ ДИЗАЙНЕРОВ ПЕЧАТНОЙ ПРОДУКЦИИ

Для успешной деятельности в области полиграфии выпускник высшего учебного заведения должен иметь в своем образовательном багаже, кроме базового пакета образования каждого специалиста художественного или дизайнерского профиля, специфические знания и навыки, необходимые для специализации «Дизайн печатной продукции».

Обучение в области дизайна не может существовать без включения компьютерной составляющей. Путем повышения эффективности учебного процесса может стать электронный учебный курс системы MOODLE.

Ключевые слова: электронный учебник; информационные технологии; компьютерные дизайн-технологии; художественное образование; полиграфическое оборудование; профессиональная подготовка специалистов; художественно-проектная деятельность; MOODLE.

G. Briukhanova

IMPLEMENTATION OF THE INFORMATIONAL TECHNOLOGIES IN EDUCATION DESIGNERS PRINTED MATERIALS

For successful activity in the sphere of printing a university graduate should have in his educational baggage, except the basic package of education of each professional art or design type, a certain amount of specific knowledge and skills necessary for the specialty «Design of printed materials».

Impeccable training of specialists in the design is not possible without a deep immersion into the computer technology. In our time no process in the production can not be successful without the inclusion of computer component, the same can be said for learning, especially in the design and creation of printed products.

In high school art direction is now often occur certain difficulties in the organizing and implementation of effective learning process. Reasons for this are often lies in the insufficient technical support as well as in the constant increase in the number of extracurricular hours designated in the curriculum to the study of the discipline, and to reduce the auditorium, although the lectures and practical training in the classroom, under the guidance of highly skilled teachers designer are ensure production of educated practically trained to work in design, competitive professionals.

Considering these difficulties, an important element in enhancing the learning process can become an e-learning course, developed with the help of MOODLE, covering the whole discipline of the curriculum, and includes practical examples, individual and independent tasks and methodical recommendations for their implementation. Through the system MOODLE student may send completed jobs for review, take tests, use the glossary discipline, and view the additional resources that generally contribute to the quality of training.

Keywords: art and design activities; art education; computer design technology; electronic textbook; information technology; manufacturing practices; MOODLE; printing equipment; training of specialists.

Рецензенти

Сисоєва С. О. – д. пед. н., проф., чл.-коресп. НАПН України,
Афанась'єв Ю. Л. – д. філ. н., проф.

Стаття надійшла до редакції 10.10.2014